

William Forsythe, *Limbs Theorem* /
Dominik Metzoz

gewichtloze impact van een planeet die eerst tegen de einder lijkt op te botsen en dan achter de evenaar verdwijnt.

William Forsyths voorstelling *Limbs Theorem* koestert diezelfde brutaliteit. Het grootse architectonisch ontwerp van de bühne suggereert een poort naar een andere wereld. Geïnspireerd door het werk van architect Daniel Liebeskind en onmiskenbaar een ontwerp van de jaren negentig, heeft deze mastodont van een decor veel weg van een terminal van een ruimtestation opgetrokken in de new brutalism-stijl. Die bouwstijl maakte in Mexico City furore en diende daar als achtergrond voor *Total Recall*, een SF-film met Arnold Schwarzenegger over een man wiens geest gestolen wordt, waarop hij naar Mars trekt om zijn brein terug te vinden en daar uiteindelijk ontdekt dat zijn avonturen slechts de hersenspinsels van zijn eigen fantasie blijken.

De gave elegantie van het lichtspel en de haarzuivere elektronische klanklandschappen van Forsyths creatie maken de toneelruimte terzelfdertijd massief en ijl, onstoffelijk en tastbaar, sacraal en heidens. Het hellend vlak in het midden van de speelruimte tolt rond met een vervaarlijke sierlijkheid. De dansers die deze elegante moordmachine moeten ontwijken, zijn geen individuen maar mens-machines. Zij presenteren het onmogelijke: hun timing voor de uitvoering van de choreografie is bovenmenselijk, hun bewegingen onmenselijk. Hun ledematen hanterend als protheses, misbruiken zij hun lichaam evenzeer als ze het gebruiken. Zij prediken de erotiek van het nieuwe lichaam. Enkel de modellen op

de foto's van Helmut Newton kunnen wedijveren met Forsyths obsceniteit: deze voorstelling wil schaamteloos alles en iedereen verleiden. Of is dit hi-tech spel der zinnen slechts een luchtspiegeling in het hoofd van de man die in het midden van het podium onbeweeglijk op een stoel zit? Vormt *Limbs Theorem* de blauwdruk van zijn innerlijke wereld?

THE MIND MACHINE OF DR. FORSYTH.

Een donkere ruimte. Zeven hoge stalen constructies verdeeld over de duisternis. Aan de basis telkens een oplichtend scherm: een glasplaat met een videobeeld onder. *The Mind Machine of Dr. Forsyth* is een installatie van Anne Quirynten, An-Marie Lambrechts en Peter Missotten, tot stand gekomen met de dansers van William Forsyths Frankfurt Ballett. Wie de donkere ruimte penetreert, wandelt doorheen een collectie van elektronische droombeelden. Dit is geen stapelplaats waarin een oppervlakkige classificatiewoede heerst, maar wel een innerlijke ruimte waarin minutieuze concepten en delicate emoties onophoudelijk verglijden. Want tot welke wereld behoren deze kronkelende lichamen die zichzelf gretig laten bekijken als onder een microscoop? Maken zij deel uit van een imaginair museum, spelen zij een rol in een tweedimensionaal dansstuk of onderwerpen zij zich aan een onderzoek in een onwerelds laboratorium? Is dit een gallerij of een decor waarin de bezoekers worden uitgenodigd om te verwijlen bij de mogelijkheden van de menselijke anatomie? Quirynten, Lambrechts en Missotten houden het midden tussen schilders, beeldhouwers, architecten en videas-

ten. Hun installatie is noch duplicaat noch reconstructie van een dansvoorstelling, maar een gewichtloze maquette van het brein van choreograaf William Forsyth.

The Mind Machine of Dr. Forsyth toont hoe het onderscheid tussen de verschillende kunsten kunnen vervagen. Hoe fictie en wetenschap een kruisbestuiving kan aangaan. De objectieve observatie geïnjecteerd met poëtische sensualiteit. Want het uitgangspunt van deze met heel veel zorg uitgevoerde, zinnelijke architectonische constructie is het ontastbare wezen van het kijken: het nabeeld dat heel even op ons netvlies blijft zitten wanneer we naar de dingen zien. In de woorden van de makers: 'We vereenvoudigen de rol van de camera tot die van een wetenschappelijk registratie-apparaat. Als een microscoop registreert hij geduldig elke beweging, elk spoor, elk contact. Zijn kader is – naast de zwaartekracht – de enige, absolute beperking voor de danser. Die botst hierdoor op zijn eigen fysiek. (...) De danser laat bij zijn beweging binnen het kader sporen, vegen en krassen na, die op hun beurt de basis worden van een volgende beweging.' Archeologie en antropologie ineen dus. In dit spel van licht en donker verwisselen dat wat rest en dat wat vervluchtigt, aan- en afwezigheid, verschijning en verdwijning voortdurend van plaats. Pure science fiction: een boodschap van gene zijde voor en over deze wereld.

Herman Asselberghs